

در رساله حجت بن امام صادق علیه السلام

المنطق

تقسیم

جلسه ۵۹

استاد فرخی

تعریف تقسیم:

تقسیم یک شی عبارت است از تبدیل آن شیء به اجزای متباین.

و به عبارت دیگر: یک کلی را بر حسب مصادیق مختلف آن قسمت می کنند. این گونه تقسیم موجب

تفکیک و از هم جدا شدن مصادیق یک مفهوم می شود. مانند: تقسیم جوهر به:

۱. جوهر ممتد در جهات سه گانه.

۲. جوهر بدون امتداد.

و سپس تقسیم جوهر ممتد به جسم نامی و جسم غیر نامی و تقسیم جسم نامی به حیوان و غیر حیوان

اقسام تقسیم:

۱. تقسیم جنس به انواع آن، مانند: تقسیم حیوان به ناطق و غیر ناطق.

۲. تقسیم نوع به افرادش، مانند: تقسیم انسان به افراد خود.

۳. تقسیم لفظ به حسب معانی، مانند: تقسیم لفظ به:

متواطی: دارای معنای صادق بر افرادش به طور مساوی و یک نواخت.

مشکک: دارای معنای صادق بر افرادش به طور متفاوت.

فایده تقسیم:

۱. دستیابی به مفاهیم و معانی متنوع و وضع لفظ برای هر یک از آنها.

۲. تحصیل حدود و تعریفات.

۳. تدوین علوم و تنظیم ابواب و مسائل آن.

امام صادق علیه السلام آنلان مدرسه

۴. تنظیم امور روزمره و انجام کارهای عادی ، از کسب و تجارت و...

اصطلاحات تقسیم

۱. مقسم : به آن شی ای ه تقسیم می شود ، مقسم گفته می شود.

۲. قسم یا اقسام : بعد از تقسیم کردن شی ، اجزاء و اموری حاصل می شود ، اگر این اجزاء را با

مقسم بسنجیم به آنها قسم یا اقسام می گویند.

۳. قسیم : اگر اقسام را نسبت به خودشان بسنجیم به آنها قسیم می گویند، قسیم یعنی : مقابل

همدیگر ، ضد یکدیگر.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv